

23.11.2022

Julkinen

Hyvinvointialueet

Valtiovarainministeriön kirje hyvinvointialueille koskien vaalikelpoisuutta hyvinvointialueiden aluehallitukseen

Hyvinvointialueen palveluksessa olevien henkilöiden vaalikelpoisuus hyvinvointialueiden aluehallitukseen on herättänyt kyselyitä ja epätietoisuutta.

Hyvinvointialueesta annetun lain (hyvinvointialuelaki, 611/2021) mukaan aluehallitus johtaa hyvinvointialueen toimintaa, hallintoa ja taloutta. Aluehallitus edustaa hyvinvointialuetta työnantajana ja vastaa hyvinvointialueen henkilöstöpolitiikasta. Tästä syystä hyvinvointialueen henkilöstön sekä henkilöstön edunvalvonnasta vastaavien henkilöiden vaalikelpoisuutta aluehallitukseen on eri tavoin rajattu. Organisatorisesti aluehallituksen alaisena työskentelevä henkilö ei voi olla samaan aikaan aluehallituksen jäsenenä.

Vaalikelpoisuuden edellytyksenä on kaikissa tilanteissa vaalikelpoisuus aluevaltuustoon, josta säädetään hyvinvointialuelain 77 §:ssä. Näin ollen hyvinvointialueen palveluksessa olevat henkilöt, jotka toimivat aluehallituksen tai lautakunnan tehtävälleen tai hyvinvointialueen liikelaitoksen johtavassa tehtävässä tai sellaiseen rinnastettavassa vastuullisessa tehtävässä eivät ole vaalikelpoisia aluehallitukseen. Sama koskee hyvinvointialueen määräysvallassa olevissa yhteisöissä vastaavassa asemassa olevia henkilöitä.

Vaalikelpoisuudesta aluehallitukseen säädetään hyvinvointialuelain 78 §:ssä. Välittömästi aluehallituksen alaisena toimiva hyvinvointialueen palveluksessa oleva henkilö ei ole vaalikelpoinen aluehallitukseen. Vastaava raja koskee hyvinvointialueen määräysvallassa olevan yhteisön palveluksessa olevaa henkilöä, joka toimii hyvinvointialueen palveluksessa olevaa henkilöä vastaavassa asemassa. Myöskään hyvinvointialueen palveluksessa oleva henkilö, joka lautakunnan esittelijänä tai muuten vastaa aluehallituksen käsiteltäviksi tulevien asioiden valmistelusta ei ole vaalikelpoinen aluehallitukseen. Vaalikelpoisuudesta muihin toimielimiin säädetään hyvinvointialuelain 79 §:ssä. Vaalikelpoinen lautakuntaan ei ole asianomaisen lautakunnan alainen hyvinvointialueen palveluksessa oleva henkilö.

Hyvinvointialueilla aluevaltuuston päättämä organisaatorakenne voi aiheuttaa sen, että hyvinvointialueen palveluksessa oleva henkilöstö on laajasti aluehallituksen alaista. Jos aluehallituksen alaisena toimii lautakunta, jonka alaisena on hyvinvointialueeseen palvelussuhteessa olevaa henkilöstöä, tällainen henkilö on vaalikelvoton asianomaiseen lautakuntaan, mutta voi olla vaalikelpoinen aluehallitukseen. Jos aluehallituksessa on jäsenenä henkilö, joka siirtyy 1.1.2023 palvelussuhteeseen, jossa hän on välittömästi aluehallituksen alaisena, hän menettää vaalikelpoisuutensa. Jos luottamushenkilö menettää vaalikelpoisuutensa, hänet valinnut toimielin eli aluevaltuusto toteaa luottamustoimen päättyneeksi. Päätös pannaan täytäntöön heti. (hyvinvointialuelain 83 §). Aluevaltuuston päätös on valituskelpoinen.

osastopäällikkö, ylijohdaja

Jani Pitkäniemi

finanssineuvos

Teemu Eriksson

Liitteet / Bilagor

-

Jakelu / Sändlista

Hyvinvointialueet

Tiedoksi / För kännedom